

RETROSPEKTIVA U UMJETNIČKOJ GALERIJU DUBROVNIK

Miroslav Kraljević – stotinu godina nakon

Izložba je koncipirana i **retrospektivno i antologijski**, jer izborom Kraljevićevih vrhunskih slika, crteža i skulptura, ocrtava njegovu ulogu inovatora i značaj prvoga istinski modernoga hrvatskoga slikara

Foto Mia Njavro

RETROSPEKTIVA U POVODU 100. godišnjice smrti velikana hrvatskoga slikarstva Miroslava Kraljevića, krenuvši od Požege, Zagreba, Venecije, Splita i Osijeka, stigla je i u Dubrovnik. Svečano otvaranje organizirala je proteklog tjedna Umjetnička galerija Dubrovnik, u sklopu Dubrovačkog zimskog festivala.

Autor izložbe Zvonko Maković, ovako je opisao slikarev rad i opus:

– Kraljevićeva najveća zasluga za hrvatsko slikarstvo leži u činjenici da se na njegovu djelu artikulirala

Najvredniji dio Kraljevićeve umjetnosti zbijen je u vremenski interval od samo jedne godine, posljednje godine njegova života

generacija koja je dokraja razvila teze koje je on, zbog kratkoće života i efektivnoga stvaralaštva, uspio tek zacrtati. Nitko drugi nije toj generaciji, koja je stasala tijekom Prvoga svjetskoga rata i svoj izraz potvrdila na izložbama zagrebačkog Proljetnoga salona, bio toliko važna referencija kao što je to bio Miroslav Kraljević. Uzme li se u obzir da je najvredniji dio Kraljevićeve umjetnosti zbijen u vremenski interval od samo jedne godine, posljednje godine njegova života, tada i snaga te umjetnosti ima doista posebno značenje – riječi su Makovića.

– Izložba je koncipirana i retrospektivno i antologijski, jer izborom Kraljevićevih vrhunskih slika, crteža i skulptura, ocrtava njegovu ulogu inovatora i značaj prvoga istinski modernoga hrvatskoga slikara. Ne favorizirajući slikarove pariške godine, u skladnoj kohabitaciji njegovih stilskih i životnih značajki nižu se djela: od ingenioznih pariških veduta, portreta i crteža s koketama i ruskim balerinama do

skulptura s hedonističkim sižeima, požeških krajolika, intimističkih portreta i ruralnih prizora s ladanjskog imanja pl. Kraljevića – kazala je pak Biserka Rauter Plančić, ravnateljica Moderne galerije u Zagrebu.

Miroslav Kraljević rođen je u plemićkoj obitelji u Požegi. Od 1904. godine studirao je pravo u Beču, a paralelno je pohađao i slikarsku školu prof. Georgea Fischoffa. Od 1907. pohađa akademiju u Münchenu u klasi profesora Habermanna. Od 1911. izlaže na izložbi Hrvatskog društva umjetnosti u Zagrebu gdje njegove iznimne slikarske kvalitete zapažaju i ističu i Izidor Kršnjavi i Antun Gustav Matoš, neosporno najveći autoritet koji je hrvatska kritika ikad imala. Potom odlazi u Pariz, gdje radi na akademiji La Grande Chaumière i slika neke od svojih najboljih portreta, autoportreta, žanr-scena i veduta. Godina 1912. je godina slikarske i crtačke euforije s vrhunskom elaboracijom dosadašnjih iskustava i smjelim istraživanjima novih ideja i izraza, a usporedno s pariškim bujanjem talenta Kraljević sve češće razmišlja o povratku u domovinu. Iste godine imao je prvu samostalnu izložbu u Salonu Ullrich u Zagrebu, a potom tek posmrtno, 1942. kada je pet Kraljevićevih slika izloženo u hrvatskom paviljonu na XXIII. venecijanskom bijenalu.